SR

14

PANIKA

Německý název	:	PANIK - Dinosaurier bedrohen die Welt
Země vzniku	:	Japonsko
Kamera	:	
Scénář	:	Michio Takahashi
Hudba	:	Chuji Kinoschita
Triky	:	Noriaki Yuasa
Režie	:	Shigeo Tanaka
Produkce	:	Masaichi Nagata
Hrají	:	Kojiro Hongo,Kyoko Gnami,Yuzo Hayakawa,Tukuva Fujioka,Koji Fujiyama,Akira Natsuki,etc.

Po jaderné explozi se ze Severního ledového oceánu vynoří strašná příšera....už zase.Ještě si neodpočinuli od té předcházející a už je tu další.Pokolikáté už? Pokolikáté už se musí ostrovní říše bránit útoku všelikých ohavných, méně ohavných až miloučkých příšerek?

Jejich"otcem" je Inoširo Honda se svou Godzillou,prapůvodním vzorem všeho co dnes šmajdá japonskými městy.Jeho film běžel i u nás, pod názvem Probuzená zkáza /1954/. Do současné doby jich vzniklo asi 40,ale původní myšlenky,jimiž Japonci vyjadřovali svůj postoj ke světové válce a snažili se o jakési protijaderné varování se dávno vytratily.Zůstala jen základní dějová osnova,v níž se probuzená nestvůra mrzutě brodí japonskými městy a dlouho,velmi dlouho vzdoruje i těm nejničivějším zbraním japonské armády.

Obrovská,krutá a nelidská Godzilla vyjadřovala japonský postoj k nukleárnímu masakru,který filmaři vyjadřují dodnes a to nejen v rámci fantastické alegorie,ale i vcelku konkrétních výpovědích / viz.např.Děti z Nagasaki - uváděla ČST v rámci pořadů "Pro náročného diváka"/.Haly plné raněných,rezignovaných umírajících lidí vypadají v obou případech stejně.Ať už jsou obětí atomového "tlustého hocha" nebo fantaskní Godzilly.

Už i Hondova výpověď se však do západních kin dostala ve verzi upravené Raymondem Burrem a podle Marka Siegela / Cizinci jako vetřelci v japonské sci-fi,Poutník 29,str.4/ jde pravděpodobně o jednu z nejnedoceněnějších ikonografií našeho století. Honda v symbolickém vyjadřování japonských postojů pokračoval ve filmech Rodan /1957/,Tajemní návštěvníci /1957/,Mothra /1959/ a postupně se přidávali i další,např. Herujasu Noguči,Shigeo Tanaka nebo Jun Fukuda.Myšlenek a alegorií ubývalo,zničených měst,obětí a hlavně příšer přibývalo.A dnes už se ty filmy liší právě jen těmi předpotopními,ale patřičně fantastickými nestvůrami. Po Godzille se Japonskem přehnal například: Ataragon,Mothra,Rodan, Ghidorah,Gamera,Gaos,Baran,Gappa,Juran,Dogora,Viras,Gojira,Mekagojira,Barugon,Gailah,Gurion,Girara,Hedora,Mosura,Gog,Gaigan,Megalon, Gorath,Moribah,Příšera X,Varun, Zazarn,...uff! No a ještě několik dalších,ale na ty už mi nestačil dech.Mají rozličnou podobu a původ.Najdeme mezi nimi gigantické kraby,housenky,trojhlavé létající draky,můry,létající chobotnice,vesmírné améby,veliké dinosaury a brontosaury,gigantické želvy a všechny nezřídka plivající oheň, různé paprsky,radioaktivitu a v případě filmu Panika i led. Také jejich vyvolání k životu je rozličné.Od původních následků jaderných pokusů /Godzilla/,pádů letadel z jadernými zbraněmi/Varum/,sopečnou aktivitou/Gappa/, nezodpovědnými vědeckými pokusy /Juran/, chemickými reakcemi /Zazarn/,popřípadě zavlečením z vesmíru.

V šedesátých letech se v těchto filmech začal objevovat nový prvek.Bývalý nepřítel č.1,obrovská Godzilla,se stala japonským spojencem v boji proti jiným atakujícím příšerám viz.např. Godzilla versus The Thing/1964/,Pomsta Godzilly /1969/,Godzilla versus Kmogové příšera/19../.Stejnou variantou na dané téma je i film Panika.

Nad Severním ledovým oceánem dojde k havárii letadla,které převáží jaderné zbraně.Strašlivá exploze vysvobodí z ledu obrovského křížence želvy a ještěra - Varuna.

Varun se živí energií a té mu exploze nad ledovými pláněmi poskytne dostatek.Vydá se proto na svou ničivou cestu Japonskem, aby byl nakonec lapen do pasti a v kosmické lodi vystřelen do kosmu.Tam se však srazí s prolétajícím meteorem,který monstrum osvobodí a to nabito energií ze srážky se vrací na Zem,kde hned po přistání zničí velkou vodní elektrárnu,prorazí přehradu a poté zmizí v činné sopce chrlící lávu a uloží se ke spánku.

A tady začíná samotný děj filmu.Námořní důstojník doprovází svého přítele,čerstvého držitele pilotního průkazu na jeho první cestě.Přemlouvá ho přitom k účasti na výpravě,která se chystá na jede z ostrovů Nové Guineje,kde se má nacházet obrovské bohatství.Když se mu to podaří ,přivádí ho na schůzku budoucích účastníků.Tam mecenáš výpravy prozrazuje cíl výpravy.Obrovský zlatý valoun v hodnotě několika milionů,který našel a za války uschoval na jednom z ostrovů jeho bratr.Účastníci výpravy se nechají najmout na loď jako posádka a v klidu doplují k ostrovům.Tam se setkávají s Dr. Macušitou,který už od války žije jako lékař mezi domorodci a dokonale zná jejich zvyky.Přesvědčuje je,aby do "Údolí duhy" nechodili a varuje před neznámým nebezpečím.Jeho snahu si Japonci vyloží jako snahu zabránit jim ve zbohatnutí a nedbají varovných slov. Po dramatické cestě pralesem,kdy se jeden z nich,Onodera,málem utopí v močále,se dostanou do jeskyně plné štírů,kde opravdu jeden z nich najde obrovský zlatý valoun.Opitý radostí,nevšimne si štíra,který se mu přichytil na lýtko a chystá se bodnout.Všimne si toho jen Onodera.Zarazí se,ale pak mlčí.Chvíli na to štír bodne.Po krátké křeči přichází smrt a nad ztuhlou mrtvolou se bezradně sklání"pilot",který touto tragickou událostí procitl z mamonu bohatství.

Rozhlédne se a zjistí,že Onodera zmizel i s pokladem.Vzápětí nato se do jeskyně vrací Onoderovy granáty.Odjištěné.Výbuch,který následuje,jeskyni zavalí.

Onodera,jediný majitel opálu,se svého krvavě nabytého bohatství nemůže nasytit a tak kámen neustále prohlíží ,protože však po cestě z pralesa chytil nějakou plíseň,dostane se na ošetřovnu,kde mu doktor zasežené místo ozařuje.

Jsou téměř u cíle.Onodera zapomene vypnout zářič a odchází hrát s námořníky karty.Paprsky dopadají přímo na kapsu s kamenem.

V čistém pokoji leží raněný muž,kterého domorodci vytáhli zpod kamení v zavalené jeskyni.Od něj se Laiie,domorodá dívka,která dělá Dr.Macušitovi asistentku,dovídá,že v jeskyni našli velký zlatý valoun podobný vejci.Na oplátku mu prozradí,že to není zlato.

Loď už zakotvila v Osece.Zářič propálil kapsu a podivný kámen padl na lůžko.Začíná se chvět,na jeho povrchu se začínají objevovat puchýře a drobné pukliny.

Je to vejce!!! Vzápětí totiž praská a objevuje se hlavička budoucího neštěstí,malého ještěra,která roste téměř před očima.

Dr.Macušita se dovídá o nálezu a se zlým tušením se rozhoduje opustit Novou Guineu a odjet do Japonska.Snad se dá ještě zabránit neštěstí.Netuší,že...

...přístavem otřásla mohutná detonace a loď ,která tu nedávno zakotvila,se začíná potápět.Mezi zachráněnými je i Onodera,který v přístavu narazí na právě přijíždějícího mecenáše výpravy.Oznámí mu,že poklad,který přivezl,leží na dně přístavu,a že ...dál se nedostal.Nad přístavními skladišti se objevuje obrovská nestvůrná hlava a vzápětí se budovy řítí k zemi.Z prachu a dýmu se vynořuje nestvůrné tělo,které pomalu postupuje vpřed,zanechávaje za sebou jen a jen smrt a trosky.

Armáda /zřejmě zvyklá/ se okamžitě organizuje a vyráží k obraně.Jejich zásah.. je však naprosto neúčinný,spíš příšeru ještě víc dráždí.Vysunuje z tlamy dlouhý,trysce podobný jazyk a vše ve svém okolí pokrývá vrstvou ledu.Teplota v okolí nestvůry prudce klesá pod nulu /No to tu ještě nebylo/.Armáda má první ztráty.

Na příkaz vrchního generála je Osaka evakuována a kilometry od města se otvírají síla s řízenými střelami.Než je však stačí vojáci odpálit,nestvůra odpočívající mezi zledovatělými troskami zpozorní a z jejího hřbetu vyjede duha,která obloukem dopadne přesně na odkrytá síla.Účinek je katastrofální.

Obrovská energie,představovaná duhou,však vyláká odpočívajícího Varuna.Dochází k první potyčce na život a na smrt.Plameny šlehající z Varunovy tlamy se střetávají s ledem a sněhem.Je to pravý souboj titánů.Bitva živlů.Varun však sílu svého protivníka podcení a v první konfrontaci,kdy se nevědomky stal spojencem lidí,podléhá. Příšera chrlí tuny ledu a sněhu,vše mrzne a včetně Varuna a pak pokračuje dál.

To už do Japonska přijíždí zachráněný pilot v doprovodu Laii a Dr.Macušity.Dívka,sebou přináší diament,majetek vesnice,který by měl podle legendy příšeru zhypnotizovat a stáhnout kamkoliv. Pokus však selže.Nestvůra nereaguje.Doktora z potopené lodi, který je k poradě přizván,protože případ nestvůry už pilot objasní, napadne,aby diament prosvítili stejným zářením jako byla ozářena nestvůra.Laiia souhlasí,ano to by mohlo být ono,do takových rozměrů,do jakých narostla ta příšera za těch pár dní by měla normálně dorůstat několik desítek let.

Na speciální obojživelné vozidlo je umístěn speciální zářič, který má nestvůru nalákat do jezera,kde ji čeká smrt.Jak se totiž ukázalo, nemůže chudák vodu ani cítit.Zatím, než je vše připraveno, ji armáda udržuje v v neschopnosti umělým deštěm.

Další pokus.Na palubě obojživelníka se zářičem je přítomna i Laiia s pilotem a dr.Macušitou.Zdá se že se povedlo.Nestvůra poslouchá jak hodinky a pomalu se blíží k jezeru.Ze břehu však vše pozoruje Onodera, který má na svědomí už tři životy a zatím na tom nevydělal ani cent,vlastně promiňte,jen .Rozhoduje se diament získat.V motorovém člunu přirazí k obojživelníku a pistolí si vynutí vydání diamantu.Vojáci se mu snaží zabránit v úniku,Onodera střílí a prchá.Nestvůra obrací svou pozornost z lodi na malý člun. Vzápětí její jazyk vystřelí a Onodera i s diamentem končí mezi ostrými zuby.

Další pokus.Je sestaveno obří zrcadlo a nestvůra je vyprovokována k vypuštění duhy.Ta se od zrcadla krásně odrazí a těžce příšeru rani.Jo,jo,kdo s čím zachází,s tím také schází.Z hřbetu se valí proudy modré krve.Ještě však není vyhráno.

A tu se již objevuje Varun,který ponechán osudu opět roztál. Začíná poslední souboj,který z břehu napjatě sledují všichni hlavní hrdinové,vědci i vojáci.Je jasné,že Varun má převahu.Po krátkém souboji také vítězí a zlá nestvůra klesá ke dnu.Hladina se na okamžik rozbouří a z vln se vynoří "nejistá" roztřesená duha, která se pomalu rozplývá.Netvor je mrtev! Varun odlétá zpět do soptícího vulkánu, aby se jako Blanický rytíř objevil zas až Japonskem začne brouzdat některé z dalších příšerek.

Na břehu jezera sedí zdrcený pilot s hlavou v dlaních:
"A to všechno kvůli naší chamtivosti.Zůstal jsem úplně sám."
"Nezůstal." šeptne Laiia a vloží svou ručku do jeho dlaně. Záblesk v očích prozradí oboustranné sympatie, a my máme další happy end à la Love.

No a my teď počkáme,až si Japonci znova postaví Osaku a Kobe, aby ho zase zanedlouho podupat další příšera,nad kterou nám sice cuká v koutcích úst,ale vracíme se k nim stejně jako dítě ke svým oblíbeným hračkám.

Pavel Kolář

Munchies

Země vzniku : USA, 1987
Kamera : Jonathan West
Scénář : Lance Smith
Produkce : Roegr Corman
Design munchies : Robert Short
Režie : Bettina Hirsch
Hrají : Harvey Korman, Charles Stratton, Nadine van der Velde, Alix Elias, Charlie Phillips aj.

"Gremlinům" a "Critters" se narodili "potomci". Nové potvůrky se jmenují "Munchies" a jsou právě tak žravé a mlsné jako jejich"předkové". Stejně tak jim chybí jakékoliv slušné společenské vychování ...

Všežravé ušaté potvůrky se objeví při archeologických vykopávkách ve vnitrozemí Peru. Archeolog Simon Waterman chce tady totiž se svým synem nalézt důkaz pro svá tvrzení, že pobořený chrám na Macchu Picchu sloužil kdysi dávno mimozemšťanům jako základna na planetě Zemi.

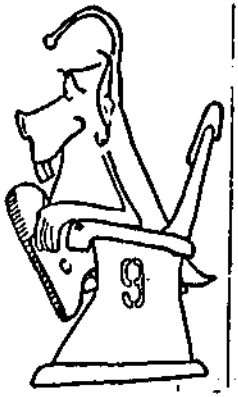
Teorii vlastně seznají otec a syn oprávněnou, když naleznou pod jednou klenbou podivné mimozemské bytosti, veliké jako plyšový medvídek Teddy a hladové jako vlk. Bez velkých okolků oba muži jedno žertovně kvičící zvířátko sbalí do příruční tašky a odjedou zpět do USA, kde hodlají vědecky zúročit senzační nález. Jenže na Arnolda (pozn. autora : to by mě tedy hrozně zajímalo, zda přezdívka jednoho munchies má něco společného s mužem jménem Arnold Schwarzenegger !?) pokřtěný munchie se záhadným způsobem rozmnoží - a chaos může začít ...

Režisérka Bettina Hirsch se velice úzce držela námětu filmu "Gremlins" Joe Danteho z produkce Stevena Spielberga, jako kdyby na ně chtěla natočit parodii. Pozapomněla, že snímek "Gremlins" už sám o sobě tak trochu parodií byl ...

Ať již je kritika "Munchies" zdrcující či nikoliv, vyznačuje se tento film jednou zvláštností, v oblasti SF filmu ne příliš častou : za režijním pultíkem stanula žena !

Podle časopisu Cinema
zpracoval Standa Čermák

Critters

Země vzniku : USA, 1986
Kamera : Tim Suhrstedt
Scénář : Dominik Muir, Stephen Herek
Hudba : David Newman
Speciální efekty : Chiodo Brothers Prod.
Režie : Stephen Herek
Hrají : Dee Wallace Stone, M. Emmet Walsh, Billy GreenBush, Don Opper, Scott Grimes, Nadine Van Der Velde aj.

"Mám pro vás poslání.
V naší nejrychlejší kosmické lodi před malou chvílí uprchlo několik zajatých critters. S motory, jakými je loď osazena, se zakrátko mohou ocitnout na hranicích galaxie.
Nesmíte proto váhat.
Dohoňte je a zničte.
Jinak promění všechny planety ve svém dosahu v poušť ..."
Rozkazující a odpor nepřipouštějící hlas patří jednomu z vedoucích činitelů ohromného beztvarého kamenného meteoru, řítícího se vesmírem. Trpělivý vnější pozorovatel by však po nedlouhém sledování zjistil, že se nejedná o obyčejný meteor, nýbrž o umělý satelit, maskovaný povrchní přírodní vrstvou, uvnitř prošpikovaný chodbami, elektronikou a mimozemšťany.
Samotný příkazce oplývá nevysokou postavou, zakončenou v různých směrech sice hlavou a čtyřmi končetinami, jak to známe u lidí, jenže tím podobnost končí. Nazelenalý, nahý /jedná se zřejmý zvyk rasy, k níž náleží/ a vysoce inteligentní emzák dohlížel na příjem osmi zajatých critters. Ve služebním hlášení lovců stálo, že původně chytili critters deset, avšak dvě museli pro jejich obrovský hlad zlikvidovat. No, a potom pravděpodobně zaspala bezpečnostní stráž na satelitu, slevila tak z ostražitosti a umožnila osmici vězňů uprchnout. Nyní mohou pomoci jen satelit-cops, policajti, vycvičení speciálně k lovu critters.
Mají dlouhé kožené kabáty hnědočervené barvy, ozdobami připomínající pozemskou civilizaci Inků. Od vzhledu těchto humanoidů se liší jen bradavičnatou pokožkou /je vidět pouze na nekrytých prstech/ a jasnou zelení zářící hlavou, hladkou to skorokoulí bez jediného otvoru.
Jsou dva.
Pronásledování critters ve stejně rychlém vesmírném člunu probíhá úspěšně v tom smyslu, že vzdálenost mezi oběma plavidly se nezmenšuje. Přičemž je nutno si uvědomit, že zdaleka nejsou na dohled.
Holografický obraz výše popsaného šéfa oznamuje dvěma policajtům nejnovější výsledky výpočtů na zjištění cíle pronásledovaných.
"Ocitli se na kraji sluneční soustavy. Míří k modré planetě, nazývající se Země. Věří a cítí, že zde naleznou dostatek potravy k ukojení neskutečně neukojitelného hladu.
Konejte rychle a rozhodně.

A ne, aby to dopadlo jako minule, kdy jste zničili skoro půl planety ..."

Ještě ani nedomluvil a už se před zelenkavé hlavy vysunují miniaturní deskové obrazovky, na nichž zakrátko defilují obrazy ze života planety Země. Stupeň rozvoje techniky, lidové zvyky, architektura, kultura, flora, fauna. Mladšímu z obou satelit-cops se líbí zpěvák Johnny Steel, interpretující současnou hitparádovou jedničku. Skáče, pohazuje hlavou s dlouhými vlasy, mužným zpěvem vniká do srdcí fanynek.

I do vědomí mimozeměšťana.

Začíná přeměna. Hlavová část satelit-copa se začíná zvrásňovat, elektrické výboje doprovázejí odtok tkáně z lebky, na níž se poté začínají vytvářet rysy zpěváka Johnnyho Steela. Zmizí i bradavice na rukou, pokožka se vytvaruje do Steelových otisků. V jednom z křesel mimozemského vesmírného člunu nyní sedí dokonalý dvojník pozemšťana Steela. Jen se trochu mračí. Aby ne ! Má životně důležité poslání. Mimoděk sevře pažbu velkorážné pušnice, metající pro crittery zkázonosné plameny ...

Na matičce Zemi nikdo netuší, jaká zkáza se k rodné kouli blíží. Když říkám nikdo, tak ani ti, kdož se nacházejí v v nejtěsnější blízkosti zanedlouho se uskutečnivšího přistání žravých jinoplanetníků.

Jsou jimi rodina Brownových a několik obyvatel městečka, nacházejícího se kus cesty od farmy Jaye Browna.

Úplně normální ráno.

Hezká a mladá maminka připravuje bohatou snídani, manžel cosi kutí v suterénní dílničce-sklepě, mladší z dětí, syn Brad, nažhavuje pod teplou vodou lékařský teploměr, aby nemusel do školy, kde po něm budou chtít úkol z matematiky - a on ho nemá, dcera April se marně do koupelny dobývá a vřeští, že se nestihne připravit /namalovat a učesat/ na cestu do školy, po jejímž skončení na ni bude čekat nový milostný objev, Steve.

Šerif propouští na svobodu ochlastu Charlieho, který v nezamčené cele vyspával opici. Tu ovšem zahnat nemůže, neboť si vydatně dopřává z láhve, schovávané v umaštěném hadru v zadní kapse kalhot.

Policista Jeff, jako obvykle dokonale naladěný, žertuje se sekretářkou šerifa, nehezkou starou pannou, od čehož si slibuje jako vždy ničím nerušenou službu.

Den pokročil k odpoledním hodinám.

Brad už je ze školy doma, právě s Charliem, který je pomocníkem pana Browna v malé automobilové dílně, provádí pokusy s podomácku vyrobenými petardami a jinými bouchacími záležitostmi.

Pan Brown již poněkolikáté žene Charlieho do práce, aby už konečně pohnul se zadanou opravou dodávky. Charlie příkaz splní a již je zase ve společnosti neposedného a vynalézavého dvanáctiletého Brada.

April přijíždí na otcovu farmu stranou městečka coby spolujezdkyně Steva Elliotta za volantem prima bouráku.

Charlie s Bradem pokračují v experimentech předvádění své šikovnosti. Momentálně starší z obou dokazuje střelecké umění. Z praku se snaží sestřelit z dřevěného plotu naaranžovanou

prázdnou plechovku od piva. Bohužel, na konci trajektorie nepřesně vystřeleného kamene se nachází zadní část Aprilina těla. Brad vezme lumpárnu na sebe; obdrží další dávku nenávisti od sestry a domácí vězení bez večeře od otce ... Charlie by dopadl hůře ...

Prostě a jednoduše - nebudeme to protahovat. Situace je nastavována tak, aby v okamžiku příletu lodi s critters do okolí Brownovy farmy byli všichni na takových místech, z nichž se potom logicky dostanou do dalšího děje :

- April se Stevem se po večeři elegantně vypaří pod záminkou projížďky autem; hned za plotem farmy však April auto zastaví a "zavleče" Steva do stodoly, kde má vybudované hnízdečko pro případy trucování,
- Brad oknem svého pokoje zahlédne mizející dvojici ve vratech stodoly, napchá si kapsy petardami a mnohokrát vyzkoušenou cestou po střeše se vydá zlomyslně vystrašit milence,
- Charlie se vrací na kole do městečka opuštěnou silnicí,
- paní Brownová se dívá na televizi; krátí si poslední chvíle před odchodem na utkání v bowlingu,
- Jay Brown se připravuje na nadcházející pravidelné utkání v ložnici v prvním patře.

Přistává loď, na níž se nacházejí obávané bytosti, zvané critters. Zatím je nevidíme, pouze slyšíme jejich mlaskání, funění a žvatlání :

- April a Steve nemají o přistání mimozemšťanů potuchy; Steve se totiž neubránil milostným útokům své přítelkyně,
- Brad skryt za vikýřem ložnice rodičů má naopak možnost sledovat, jak svítící cosi přistálo za hradbou stromů,
- Charliemu přeletí návštěva z vesmíru nad hlavou, opilec rozradostněn a patřičně rozrušen nenadálým vyplněním jeho neustálých předpovědí a proroctví /jednou určitě přijdou/, uhání za šerifem,
- stejnou možnost jako Brad má otec, v té chvíli náhodou vyskytující se u otevřeného okna ... zatímco jeho žena nic neví; má jiné starosti - zlobí televize, neboť signál přichází na anténu rušen letícím objektem.

Načež se všechno počne odvíjet podle osvědčeného scénáře příběhu skupiny lidí, odříznutých od vnějšího světa.

Brad s otcem při nepříliš důkladném pátrání po neznámém objektu naleznou jen rozsápaný a napůl sežraný kus dobytka. Nedaleko stojící neosvětlené kosmické lodi si nevšimnou.

Světlo v domě přestalo svítit právě ve chvíli, kdy se otec snažil telefonicky oznámit škodnou, která rozsápala krávu; telefonní spojení ale nefunguje ...

Stupeň vážnosti setkání lidí s critters se zvětšuje se čtvercem času.

Jako první je vystrašena paní domu. Při mytí nádobí zahlédne jakýsi neidentifikovatelný stín, jehož mihnutí je doprovázeno řinčením popelnic.

Otec dopadne hůře. Při pokusu opravit domněle vypadnuté

pojistky - ve skutečnosti jsou přívodní kabely elektřiny ohlodány. V suterénní dílně ho jedna ze stvůr napadne.

Ne větší než fotbalový míč. Při pohybu vpřed kulatá, v poloze nastojato vzhledu pohádkového krtka. Ostrými početnými zuby osazená ústa přes celou hlavu. Malá krysí očka. Tělo porostlé štětinami. Vystřelovací jedovaté tenké zuby, způsobující omráčení oběti na dobu dostačující - k sežrání.

Jaye Browna napadne jedna jediná. Je s ní však práce jak s regimentem. Brad s mámou vytáhnou otce ze suterénu zcela vyčerpaného, omámeného jedovatým zubem i zraněného na rameni i lýtku, kam se stvůra hladově zakousla.

Steve Elliott zaplatí návštěvu u milé životem.

Jedna stvůra se mu zakousne do břicha a nepovolí.

Křikem April přivolaný Brad stihne zachránit už jen sestru. A také smičí vraha. Z kapsy vytáhne dělobuch, původně určený k vystrašení milenců, zapálí a hodí před šklebícího se štětinatého protivníka. Ten plamení exploze nedovolí rozhořet se prostě tak, že malou nálož sežere. Ovšem splodiny zápalné směsi jsou pro jeho organismus dostatečně jedovaté ...

Po nezdařeném pokusu ujet z farmy /oba automobily na farmě - Stevův i Brownova dodávka - jsou značně ožrané/ se rodina Brownových opevní v přízemní hale ...

Paralelně s osudem farmářské familie se odehrává pátrání dvojice satelit-cops po critters. Pronásledující kosmický člun s nimi přistane v oblasti, kde před několika hodinami zakotvilo i plavidlo s utečenci. Plavidlo nalezli - pasažéry ne.

První konkrétní známkou života na planetě, na které přistáli, je odstavené policejní auto na kraji silnice pustou krajinou a pod ním zohavená mrtvola policisty Jeffa. Chtěl odhalit, co mu přeběhlo přes cestu, donutilo ho prudce strhnout řízení a po zastavení se schovalo pod autem. Odvážným skloněním se pod podvozek se stal Jeff snadnou kořistí pro nenasytné stvůry.

"Což by se snědl konečně přeměnit?" prohodí Johnny Steel cestou k autu ke svému dosud zelenohlavému kolegovi. Napomenutý "se chytne za nos" a vezme na sebe podobu prvního člověka, kterého uvidí. Předlohou se mu stane potrhaný Jeffův obličej.

Zjitřený-satelit-cop se usadí vedle pohledného řidiče-satelit-copa; policejním autem se vydají hledat další stopy a tím pádem i jejich původce ...

Kupodivu se na Zemi nechovají jako na návštěvě. Vrasí bez zaklepání na náboženské shromáždění místních věřících, kde dotazem "Kde jsou critters ?" vyvolají pouze nechápavé mlčení; zato střelbou do nábytku a zdí nad hlavy přítomných vnesou do čistých duší znatek a děs. Několik lidí pozná Jeffa, nemohou si však srovnat v hlavách jeho nezvykle vážný výraz v obličeji a podivné oblečení s jim známou obvyklou veselostí a stejnokrojem policisty.

Nezbytný - co se transformace týká - emzák se shlédne v podobě reverenda Millera, jehož rysy si vezme pro příští události za své. Dvojice satelit-cops vtrhne do kuželkářské haly, kde je soutěž již v plném proudu a kde mužstvo Jaye Browna

citelně postrádá svou oporu. Johnny Steel uchopí těžkou kouli a rázným vrhem promění devět kuželek na prach a malé zlomky. Po následující divoké palbě, opět stejně bezdůvodné a znovu stejně účinné, ztratí podoba reverenda Millera pro mimozemšťana své kouzlo , neboť na scéně se objeví Charlie. Téměř vzápětí jsou u barového pultu Charliové dva ...

Při další jízdě i nadále neujasněným směrem se vesmírným policistům do cesty postaví malá postava.

Brad !

Vydal se hledat pomoc, nebylo jiného zbytí. V této chvíli ještě neví, že narazil na ty nejpovolanější z povolaných ...

Jak se dostal Brad až na silnici ?

Situace začala být na farmě pro její čtyři obyvatele neúnosnou. Pokus o útěk přes zahradu končí fiaskem. Stvůry jsou neobyčejně pohyblivé a rychlé, střelba z brokovnice jim moc neublíží také proto, že střílející /nejdříve otec, pak matka/ rozrušením nemíří přesně. Čtveřice tedy neprorazí shodně početnou bariérou útočníků; jednoho z nich sice rozmetá výstřel na kousky, lidé sami však ze svého středu též skoro jednoho člena ztratí. Matku otráví přesně vypálený osten. Jen díky tomu, že má zmáknutou cestu do domu přes strom a střechu, zvládne Brad včas oběhnout zabouchnuté dveře, zvenčí neotevřitelné, a umožnit tak už už podléhajícím rodičům a sestře zmizet na chvíli z dosahu smrtelných zoubků.

Za okamžik se ukáže, že ani dveře do přízemní haly a ani jiné části stěn domku critters nezastaví. Zoufalá čtveřice se rozhodne zabarikádovat v Bradově pokoji doufaje, že strop, podlaha a nábytkem vyztužené zdi a dveře vydrží nápor stvůr. Vydrží ... jak dlouho vlastně ? Za nějakou dobu povolí. Za jak dlouhou ? Stačí zabarikádovaní něco vymyslet ? Stačí přivolat pomoc ?

Po vytrvalém přesvědčování rodičů, aby ho pustili, se Brad připraví na cestu pro posily /aniž by věděl, jak by měly být vyzbrojeny a jak by měly být početné/. Vybaven několika amatérsky vyrobenými petardami, odvahou, odhodláním a navíc i pocitem, že se konečně s April stali bratrem a sestrou, vydá se Brad dnes večer již poněkolikáté cestou přes střechu a vysoký strom z domu. Málem se stane obětí jedné stvůry - zarazí ho, jak od chvíle, kdy ji viděl naposledy, vyrostla. Chvíli zaváhání musí dohnat velice rychlým úprkem a úkrytem ve stodole těsně za kurníkem. Stvůra již skoro stejně tak vysoká jako on, se pustí do slepic. Brad má volnou cestu ...

Sedí zařezaně na zadním sedadle policejního vozu. Za volantem Charlie, spolujezdec Johnny Steel. Protože Brad je vlastně ještě dítě, oplývá bohatou fantazií, která si podivné události dokáže pospojovat nelogickými souvislostmi. Jenže v tomhle případě stoprocentně pravdivými. A tak malého pozemského chlapce Brada Browna téměř nepřekvapí, když mu dojde /a muži to nevyvrací/, že má co do činění s nepozemšťany. Považuje za samozřejmé i skutečnost, že pomoc jeho rodině v nouzi je jediným zájmem zamračené a nemluvné dvojice.

Pokud řekneme, že farma doznala během nerovného souboje

domácích s nezvanými hosty značné újmy, výsledek zásahu satelit-cops pak můžeme označit za předzvěst jejího úplného zničení.

Stvůry velice brzy zjistí, kdo že to proti nim najednou vyrukoval s ničivými ohnivými výstřely. Neukojitelný hlad přestane proto na určitou dobu zaměstnávat veškerá jejich mozková centra a ustoupí pudu sebezáchovy. Největší a dvě malé stvůry "zatroubí" k ústupu. Více jich není, ostatní rozmetaly přesné zásahy z ohromných hlavní.

Aby netrpěly hladem, vezmou si na cestu - April. To se nelíbí Bradovi. Vzplanul k sestře, jak již bylo řečeno, novou sourozeneckou láskou a v žádném případě nehodlá April nechat v úzkých.

Stvůry mají dostatečný náskok, který zúročí. Když se Brad, jenž cestou potkal pravého Charlieho a vzal ho s sebou, dostane do jejich vesmírné lodi, škodolibě se tlemící největší critter už nahazuje motory a zavírá vstupní otvor. Brad chce použít proti oplzlé potvůrce jeden ze svých největších bouchacích výtvorů, avšak nestihne ho zapálit. Vypadne mu z ruky. Nemá čas uchopit váleček zpět, musí se věnovat omámené sestře, aby ji vyprostil z lodě.

To se povede.

Hrozí však odstartování lodě se třemi štětinatými critters na palubě; měli být zničeni a teď mají uniknout tak hloupě na poslední chvíli ?

Zasáhne Charlie. Vyrobí ze své nepostradatelné placatice a kapesníku zápalnou láhev a hodí ji do lodi skoro už zavřeným vstupním otvorem.

Zbraně satelit-cops neoplývají takovým účinným dostřelem, aby byly schopny sestřelit letící - byť poměrně nízko - kosmický člun. Naopak z něj vyletují ohnivé střely. Jedna z nich zasáhne hlavní budovy Brownových farmy a roztrhá ji na kousky. Vzápětí přivede zapálená Charlieho láhev k výbuchu Bradův bouchací vynález. Teď se na oplátku zase rozletí na kousky kosmická loď critters ...

Co nezpůsobila radost z vítězství a z úspěšně splněného úkolu, dokážou slova díků. Neustále ztuhlé rysy Johnnyho Steela a nepravého Charlieho totiž roztají do trochu přístupné podoby až tehdy, když k nim přistoupí Brad, v jejich očích nejodvážnější příslušník pozemské civilizace, ještě před několika okamžiky ohrožené dravými critters, a vysloví jim poděkování. Johnny vytáhne z hlubin jedné kapsy dlouhého pláště nepozemsky designovanou destičku a doplní podarování slovy :

"Až zazní vysoký tón, zmáčkni ten červený knoflík."

Vedle zničených budov farmy stojí rodina Brownova a hledí do vycházejícího slunce, směrem, kde na obloze zmizela kosmická loď, která jim přinesla vysvobození ...

Tak tady měl film skončit. Mohl být označen za téměř průměrný prvek současné komerční produkce. Jenže příběh rodiny Jaye Browna pokračoval ...

Nedlouho po odletu satelit-cops zazní zmíněný vysoký tón a Brad zmáčkne knoflík. Trosky domu a přilehlých stavení se začnou pozpátku formovat do původního stavu a asi za třicet sekund stojí farma i se záclonkami a kytkami v květináčích neporušená jako před 24 hodinami.

Prostě hrůza. Už jsem jen čekal, jakou narážkou si autoři otevřou zadní bránu pro druhý díl, neboť při koukání na "Critters" jsem o něm již měl v poznámkách kompletní údaje. A narážka samozřejmě přišla ...

Poslední záběr filmu patří pohledu do kurníku, kde se v kruhovém proutěném hnízdě"tetelí" tři kropenatá vajíčka ... Slepičí určitě nejsou ...

Styl filmu "Critters" je dost zvláštní. Ač se to v něm mrtvými jen hemží /dva pozemšťané, hodně critters/, krve vyteče také dost a horrorových okamžiků není k vidění méně, přesto bych režijní výtvor Stephena Hereka označil za černou komedii, komedii, podle mého, s několika parodizujícími prvky. Nejde v této souvislosti nevzpomenout Dantův film "Gremlins", víceméně se stejně vystavěným příběhem.

V "Critters" mě zaujali dva herečtí představitelé. Na Dee Wallace Stoneovou jsem se těšil, protože v "E.T.", kde rovněž hrála mámu, přímo zářila čistotou a láskou, v Donu Opperovi jsem poznal androida Maxe z filmu "Android", kde v titulkách nebyl uveden /bylo zde psáno, že android hrál sám sebe/.

Standa Čermák

Ne, neradujte se. S tématem "critters" hned tak neskončíme. Vlastně to není tak zcela pravda; hned tak neopustíme téma všežravých potvor z vesmíru ...

Ještě malou poznámku ; týká se gramatiky : předpokládám, že Zemi napadli ti critters !

Critters 2

Země vzniku : USA, 1988
Kamera : Russell Carpenter
Scénář : D.T. Twohy, Mike Garris
Hudba : Nicholas Pike
Speciální efekty : Chiodo Brothers
Režie : Mike Garris
Hrají : Scott Grimes, Liane Curtis,
Don Opper, Terence Mann,
Barry Corbin aj.

Brad Brown se vrací po dvouleté nepřítomnosti do svého rodného městečka Grovers Bend. Mladík chce navštívit babičku; ne vzpomínat na jednu noc před dvěma lety, kdy přišli critters.

Tenkrát, jak dobře víme, by bývali critters sežrali všechno obyvatelstvo v širokém okolí, kdyby bývali nezasáhli satelit cops a neudělali s nimi krátký proces. Stejně tak si dobře pamatujeme, že pokračování chtiví producenti (mimochodem, produkci druhého dílu řídil jakýsi Barry Opper; podobnost jména s herecký představitelem Charlieho mi připadá čistě nenáhodná) uchránili v Brownovic kurníku před zkázou několik jako pěst velikých vajec, zjevně pocházejících od věčně hladových monster z vesmíru.

"Critters 2" navazuje na první díl poměrně věcně a přímo; jen prý nezachovává jeho černý humor. Nu, na názor filmových kritiků hodně dám, ale tentokrát se mi podle německého článku zdá, že černý humor ani ironie v režijním debuttu Mika Garrise nechybí ...

V kurníku se na vajíčkamohlo dál krásně prášit, kdyby ... kdyby je neobjevil tulák Wesley a těsně před nadcházejícími velikonocemi výhodně nezpeněžil. Jen tak se totiž mohly zárodky critters dostat do dětských rukou, které jejich skořápku nádherně vymalovaly a uložily do tepla.

Právě na takové teplé hnízdečko malé potvůrky čekaly. S vyceněnými zuby se klubou ven.

Za předkrm si vyhlédnou psa starého Lena Quigleye, Lenem samotným nepohrdnou při hledání hlavního chodu. Taktéž nový šerif se stane jejich obětí; bodejt by ne, když je ve své šviháckéuniformě takřkajíc k nakousnutí ...

Po těchto událostech je Bradovi jasné, že critters se museli vrátit !

Je potřeba varovat ostatní občany a vypracovat plán boje proti setsakra nebezpečným tvorům !

Ptáte se, jak v pořadí druhá bitva s critters dopadne ? Málem znovu špatně. Nakonec totiž obyvatele Grovers Bendu znovu zachrání satelit-cops Ug a Lee, kteří na sebe mohou vzít podobu, která se jim zrovna zalíbí ...

Nově vylíhnutí critters jsou dravější a žravější,než jejich předci, před dvěma lety poslaní do pekel. Nezahánějí kručení v žaludku pouze hovězím či vepřovým, ke spokojenosti jim stačí 1 hamburger či cheeseburger - jen na nich musí být hodně a moc kečupu ...

Ve druhém díle se zřejmě Brad se satelit-copem, který na sebe bere hrozně rád podobu zpěváka Steela, důvěrně spřátelí. Aby ne, když mají společný cíl !

Ve změti temnoty se štětinami a kusem napadené oběti lze rozeznat jen škodolibá očka a velkou hubu s drobnými, ale jako jehly špičatými zuby ...

Podle časopisů Kino /NSR/
a Cinema zpracoval Standa Čermák

TRIUMFUJÍCÍ ženství

Viděl jsem kdysi film "Vetřelec", a kdyby nebylo náhody, jistě bych na žádné další pokračování o Vetřelci nešel. Mám rád, když mě straší, ale ne takhle. Ne tak okatě a ne tak primitivně. No a najednou koncem června jsem šel kolem varšavského kina "Skarpa" a velice jsem se udivil. Děly se tam takové scény jakoby se místo lístků do kina provával bez omezení toaletní papír. Aby to šlo popsat, je třeba sienkiewiczské pero. A teď hrdinný pan Michal se svými udatnými vojáky obkličuje skupinu tatarských útočníků a vzniká ďábelský kotel. Vře, kypí, prsa vrážejí v prsa, je slyšet jeky a kvíky, a ze středu tam kde je největší mela, občas vyráží kůň bez jezdce s nepřítomným pohledem (v našem případě varšavská mládež).

Kdyby jste si přátelé chtěli vzpomenout na sienkiewiczské popisy bitev, měli by jste přibližnou scénu toho co se dělo u pokladen "Skarpy". Tu popsat nemohu, na to nemám talent. Známí mě ujišťují, že se podobné věci dějí i při vystoupeních některých hudebních skupin. Nevím, nikdy jsem na nich nebyl a určitě i nebudu, protože si příliš cením své staré kosti.

Tak nějak jsem stál před "Skarpou" a čelist mi poklesla údivem. Něco takového jsem neviděl mnoho, mnoho let. A samozřejmě jsem uznal, že neustoupím - musím vidět to, co tak fascinuje polskou mládež.

A co jsem po mnoha útrapách viděl? Ano, nic než film jako film, slabý, spíše primitivní. Co v něm tak táhne mladé diváky? Opravdu těžko mohu odpovědět. Nemám žádnou rozumnou hypotézu. Z kina jsem vyšel s hučením v hlavě. Halas velký. Hukot, pískání, řev ze všech stran. A možná v tom je celá věc. Nevyznám se

chraň bůh v hudbě mladých, ale když slyším některé skupiny, docházím k názoru, že mladí mají rádi, když je někdo ohluší. Jestli je tomu tak, je úspěch filmu "Vetřelec" celkem jasný. V konkursu na nejvíce hřmotné dílo v dějinách kina by měl bez váhání velké šance.

Z jistých důvodů mě stejně Cameronův filmeček velmi zaujal. Hledíc na plátno jsem v průběhu děje cítil, že něco není v pořádku a dlouho jsem nevěděl proč. Až náhlý záblesk poznání. Ale ano, to je ono! Určitě tu je něco zřetelného a nezvyklého. Nevím zda-li vědomá, nicméně zcela zřetelná nechuť a pohrdání pro muže. Naše kultura, a v té i film, má spíše mizogonickou orientaci a tady prosím.

Nejdřív tu máme oddíl prý výtečně vyškolených vesmírných komandosů. A co se stalo? Za prvé se jejich velitel ukáže jako kretén a otrapa, který úplně zklame v rozhodujícím momentě. Své vojáky by zcela beze smyslu zahubil, kdyby udatně a chytře nezasáhla hlavní hrdinka. Ale i samotní komandosové jsou k ničemu. Dají se zaskočit a vyřídit jako děti. Z celého oddílu zůstanou jen dva. Jeden je tvrdohlavý zbabělec, který zcela ztratí hlavu a začne být hysterický. Druhý je dokonce sympatický, ale po pravdě řečeno k ničemu. Jeho hlavní přednost je v tom, že v rozhodujících momentech poslouchá hrdinku a učí ji obsluhovat vesmírný kalašnikov (tady je nutno dodat, že podle pana režiséra musí vojenská technika v budoucnosti prožít moment nějaké regrese, když automatické zbraně, které používají naši komandosové jsou k ničemu - těžké, velké, neúčinné - jak, to je jedno, slíbil jsem si že nebudu zabíhat do detailů).

Ve skupině komandosů je ale i jedna žena. A na tu je potěšení pohledět. Není hysterická, nepropadá panice jako dítě, páře "Vetřelce", čili rosol s tvarem, s tlamou králíka stáhnutého z kůže, až je to milé, bojuje do konce s posledním nábojem určeným pro sebe. I když v sukni, komandos jak bitva.

Je tu ještě vedoucí celé výpravy. Ten už není jenom slaboch a hlupák, ale zlosyn a normální zločinec - kdyby nebylo naší udatné hrdinky, zavlekl by nám na Zem agresivní příšeru z rosolu a zničil by celou lidskou civilizaci. Ale naštěstí je hrdinka ve střehu a navzdory všem chlapům dovede věc do správného konce, čili happy endu.

V tomto filmu je ještě něco. Tedy "vetřelci" vyřizují všechny techniky, vědce, komandosy, ale velice malou efektivitu vykazují v boji s jedním děckem. A nyní otázka za pět zlotých: Jakého pohlaví je ono dítě k nezničení?

Ano právě.

Tak tedy toto ženství triumfuje. Potom jsem hovořil s několika mladými diváky a nikdo z nich nepostřehl, že něco není v pořádku. Vlastně co říkám? Možná je všechno jak má být, možná jenom já mám hyty co nejhorší, starosvětské, mizogynické návyky, které mi velí spojit si se slovem "žena" něco jiného. Ale co se dá dělat, určitě se už nezměním. Je čas umírat.

Jerzy Niecilcowski (Film 36/87)

Stranded

Země vzniku : USA, 1987
Kamera : Jeff Jur
Scénář : Alan Castle
Hudba : Stacy Widelitz
Speciální efekty : Ray Massara
Masky : Michele Burke
Režie : Tex Fuller
Hrají : Maureen O´Sullivan, Ione Skye, Joe Morton aj.

Děj filmu se odehraje během jediné letní noci na farmě staré paní Grace Clarkové. V pozdní hodině ženu a její nepilnoletou vnučku Deirdre poctí svou návštěvou pět mimozemšťanů poté, co ztroskotají se svou lodí nedaleko od domu.

Obě ženy a pětice emzáků nejdříve nevědí , jak na sebe mají reagovat, nevědí, kdo je přítel a kdo nepřítel, nevědí, jak dál. Když se konečně Grace a Deirdre naučí s prazvláštními hosty komunikovat telepaticky, je už skoro pozdě. Neboť Deirdrin přítel, který se jen tak stavil, zabije jednoho mimozemšťana a sám pak padne mrtev k zemi zastřelen v nouzi jedním z plachých cizinců.

Netrvá to dlouho a otec mrtvého zaujme před domem Grace Clarkové pozice, z nichž chce "vraha" z jeho úkrytu vykouřit. Na místo činu také pospíchá černý šerif se svými muži, aby se pokusil samozvaného ochránce spravedlnosti zastavit, aby donutil pravděpodobného pachatele vzdát se a aby taktéž uchránil před násilím obě ženy - neboť on je přesvědčen, že je mimozemšťané drží jako rukojmí.

Ve skutečnosti se babička a vnučka s návštěvníky spřátelily a nyní horečnatě přemýšlejí, jak jim dopomoci k útěku.

Na scéně se ještě objeví úřednice ministerstva obrany, která ovšem vůbec nemá zájem ochránit Grace a Deirdre. Jde jí jen a jen o to, zmocnit se mimozemšťanů ...

"Stranded", produkce za 3 miliony dolarů, není filmem o alienech, vetřelcích. Pojednává o důsledcích, které v malém městě vyvolá jejich zjevení. Stranded znamená tápající, nevědoucí, kudy kam. Tvůrci měli zřejmě na mysli návštěvu z vesmíru, když vymýšleli název. Ale i pár pozemšťanů je tápajících : městské dítě Deirdre, které od smrti rodičů musí žít na osamocené farmě; šerif černé pleti, jenž má problémy se svými jižanskými podřízenými ...

Ze scenérie, stále ponořené do nočně namodralého světla, dýchá klaustrofobická nálada. Velký podíl na ní má kameraman Jeff Jur, pozadu nezůstávají ani herci ani tvůrci speciálních efektů. Mimozemšťané působí cize a éticky, nejsou však přemaskováni a to je pro úspěch filmu velmi důležité.

Z přehledu filmů, zakoupených v loňském roce pro naše kina, vyplývá, že bychom se na stříbrném plátně měli se snímkem "Stranded" setkat. Tento počin ÚPF ze srdce vítám; jen mě zarazilo, že název filmu je přeložen jako "Mimozemšťané". Pokud má anglický název takový význam, jaký mu přisoudila německá recenze, pak je škoda, že ho český překlad a tudíž i český distribuční název nerespektují ...

Podle časopisu Cinema
zpracoval Standa Čermák

Panika /il. Pavel Kolář/ 1
Panika /Pavel Kolář/ 2
Munchies /Standa Čermák/ 6
Critters /Standa Čermák/ 7
Critters 2 /Standa Čermák/ 14
Triumfující ženství /Jerzy Niecilcowski/ 16
Stranded /Standa Čermák/ 18
Obsah, Příště 20

SVĚTELNÉ ROKY / Filmově-literární magazín pro problematiku SF. Vydává Scifia of C.A.P. & company KSPVTU v nakladatelství Bellatrix. Příspěvky posílejte na adresu redakce. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce a s přesným udáním pramenů. Výhradně pro soukromou potřebu odběratelů. ZDARMA. Náklad 13 výtisků. Číslo bylo dáno do tisku 1.10.1989. Vyšlo na podzim 1989.

© RSR 1989

PŘÍŠTĚ ??

